

Психологічна служба в закладах освіти

Навчально-методичний посібник

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

**Психологічна служба в закладах
освіти**

Навчально-методичний посібник

Укладач: Т.М. Дука

Умань
ВПЦ «Візаві»
2018

УДК 37.015.3 (075.8)

П 86

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 10 від 24 квітня 2018 р.)*

Рецензенти:

Ищенко Л.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри психології та педагогіки розвитку дитини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник Н. І. – доктор педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Єнгаличева І. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

П 86 Психологічна служба в закладах освіти : навч.-метод. посіб. для студ. пед. вузів / уклад. Т. М. Дука. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – 192 с.

У посібнику узагальнено світовий і вітчизняний досвід діяльності практичних психологів і психологічних служб. У ньому розкриваються теоретичні засади, історія розвитку, організація, структура, функціональні обов'язки та зміст роботи працівників психологічної служби та вимоги до особистості практичного психолога.

Навчально-методичний посібник призначений для допомоги студентам під час опрацювання курсу «Психологічна служба в закладах освіти».

УДК 371.015.3 (075.8)

© Дука Т.М. 2018

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Психологічна практика і психологічна служба	8
1.1. Психологічна служба як соціальне явище.....	8
1.2. Феномен психологічної практики.....	15
1.3. Прикладна психологія та її місце у системі психологічного знання.....	22
1.4. Етичні засади професійної діяльності практичного психолога.....	30
Розділ 2. Історія розвитку психологічних служб в Україні	41
2.1. Психологія в умовах соціальних потрясінь початку ХХ століття	41
2.2. Виникнення і розвиток психологічних служб (розвиток педології).....	44
2.3. Розвиток психології у передвоєнний період.....	52
2.4. Теоретичні передумови розвитку практичної психології в Україні у другій половині ХХ століття.....	56
2.5. Етапи становлення і розвитку психологічної служби в Україні.....	66
Розділ 3. Психологічні служби зарубіжних країн	75
3.1. Національна система соціальних і психологічних служб України.....	75
3.2. Психологічні служби зарубіжних країн.....	79
3.2.1. Організація психологічної служби системи освіти в США.....	79
3.2.2. Організація психологічної служби в країнах Європи.....	84
3.2.3. Організація психологічної служби в системі освіти Ізраїлю	86
Розділ 4. Організація та зміст діяльності психологічної служби системи освіти	92
4.1. Організація та структура психологічної служби системи освіти	92
4.1.1. Мета, завдання і принципи організації психологічної служби системи освіти	92
4.1.2. Структура та управління психологічною службою....	100

4.1.3. Розподіл функцій і повноважень у психологічній службі.....	101
4.2. Організаційні моделі діяльності психологічної служби	108
4.3. Психолого-медико-педагогічні консультації (ПМПК)....	114
4.4. Психологічна служба в закладах дошкільної освіти.....	121
4.5. Психологічна служба у початковій школі	131
4.6. Діяльність психологічної служби середньої освіти школи.....	141
4.7. Психологічне забезпечення діяльності позашкільних навчальних закладів.....	148
4.8. Психологічна служба вищих навчальних закладів.....	154
Розділ 5. Організація та форми роботи практичного психолога.....	167
5.1. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших закладів системи освіти...	169
5.2. Правила та форма ведення документації практичного психолога в закладах освіти.....	175
Теми і завдання до семінарських завдань, самостійна робота	177
Глосарій.....	184
Список використаних джерел.....	188

Вступ

Робота практичного психолога в закладах освіти потребує не тільки загального високого рівня теоретичних знань, а й вміння вирішувати практичні завдання. Логічне поєднання теорії та практики можливе на основі знань науково-методичних засад планування та організації роботи фахівця.

Основною метою викладання дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» є набуття майбутніми практичними психологами знань щодо основних нормативних документів, які регламентують професійну діяльність, формування навичок планування та проведення дослідницької, корекційної, розвивальної та консультативної роботи; розвиток вмінь виконувати професійно-орієнтовані завдання.

Завдання курсу:

1. Ознайомлення з нормативно-правовою базою діяльності практичних психологів у сфері освіти.
2. Ознайомлення з основними видами діяльності психолога та документами, які її регулюють.
3. Ознайомлення з особливостями роботи та підготовкою практичного психолога до роботи в системі освіти.
4. Оволодіння навичками проведення психодіагностичної, корекційної, розвивальної та консультативної роботи з дітьми різних вікових груп та дорослими.
5. Оволодіння навичками виконання професійно-орієнтованих завдань з психології.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- етичні аспекти роботи практичних психологів;
- нормативно-правову базу діяльності практичних психологів в системі освіти;
- основні види діяльності та форми роботи практичних психологів
- особливості проведення психодіагностичної, корекційної, розвивальної та консультативної роботи з дітьми різних вікових груп та дорослими.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- аналізувати та узагальнювати наукові літературні джерела;
- складати план роботи на рік та план роботи на місяць практичного психолога в закладах освіти;

Навчальне видання

**Психологічна служба в закладах
освіти**

Навчально-методичний посібник

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 06.04.2018 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 11,1
Тираж 300 прим. Замовлення № 0198

Видавничо-поліграфічний центр „Візаві”
20300. м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.
тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88
vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com